

Bilag 1. Vurdering af effekter på offentligt forbrug og offentlig beskæftigelse i 2035 som følge af LA's 2035-plan

15. april 2024

Tabel 1

Effekter på offentligt forbrug og offentlig beskæftigelse i 2035 som følge af LA's 2035-plan

(2024-priser)	Effekt på offentligt forbrug (2035 ift. 2024)		Effekt på offentlig beskæftigelse (2035 ift. 2024)	Antagelser og forbehold
	Mia. kr.	Pct.	1.000 personer	
Effekt i alt	-29,4	-4,8	-92	
Demografisk træk på offentligt forbrug	35	5,1	-	-
Løft af dansk forsvar til 2 pct.	13,4	2,2	-	Det lægges til grund, at der alene refereres til udgifter til dansk forsvar (og dermed ikke militær støtte under Ukrainefonden). Udgifterne til dansk forsvar og sikkerhed (inkl. den økonomiske ramme i forsvarsforliget 2024-2033) opgøres til 1,6 pct. af BNP i 2024. Det er beregningsteknisk forudsat, at hele stigningen i forsvarsudgifter frem mod 2035 mhp. at udgøre 2 pct. af BNP udgøres af offentlige forbrugsudgifter.
Omfat fertilitetsbehandling i det udvidede frie sygehusvalg	Ikke muligt at vurdere konkret	Ikke muligt at vurdere konkret	-	Der foreligger ikke på nuværende tidspunkt en vurdering af virkningen på det offentlige forbrug. Generelt forventes der at være et produktivitetstab på sundhedsområdet ifm. fritvalgsordninger grundet krav om større fleksibilitet. Det gælder særligt på fertilitetsområdet, da fertilitetsbehandlinger er underlagt særlige omstændigheder (såsom at behandling kun kan ske på bestemte tidspunkter (cyklusrelateret)), hvilket kan gøre kravet til fleksibilitet større, og derfor efterlade et større produktivitetstab. Omfanget for produktivitetstab er vanskeligt at estimere. Evt. højere produktivitet i den private sektor vil kunne trække modsat. Det vurderes, at udgiften vil have karakter af offentligt forbrug, hvorfor tiltaget alt andet lige vil øge det offentlige forbrug.
Fritvalgspulje på 1,3 mia. kr., som skal målrettes frit valg fra dag 1	1,4	0,2	-	LA's estimat på 1,3 mia. kr. (i 2022-priser) lægges til grund for udgiftsskønnet. Det betyder, at der forudsættes en udgift til tiltaget på 1,4 mia. kr. i 2035. Det vurderes, imidlertid at merudgifterne til forslaget vil være betydeligt større end det angivne beløb i LA's 2035-plan, og at det skitserede forslag vil have en række konsekvenser, hvoraf virkningen ikke kan opgøres.
Opgør med strafferabatter for alvorlige forbrydelser	3,1	0,5	-	LA's estimat på 2,9 mia. kr. (i 2022-priser) lægges til grund. Det bemærkes, at de økonomiske konsekvenser ved forslaget er forbundet med betydelig usikkerhed, og at der hertil kommer udgifter forbundet med etablering af yderligere pladser i Kriminalforsorgen. Der henvises til Kriminalforsorgens udtalelse i besvarelsen af spørgsmål 1 til REU spm. 160 B for uddybning heraf. Der er ikke opgjort et nyt estimat for effekten på det offentlige forbrug.
Skatteyderbetalt tandlæge til kronikere	1,0	0,2	-	LA's opgørelse af merudgiften på 0,9 mia. kr. i 2035 (i 2022-priser) lægges til grund.

10 pct. produktivitetsforbedring i det offentlige	-61,5	-10,0	-	Det antages, at en produktivitetsforbedring på 10 pct. svarer til en tilsvarende reduktion af det offentlige forbrug på 10 pct. Der vil dog også kunne ske en omprioritering inden for det offentlige forbrug, hvilket i så fald ikke vil påvirke det offentlige forbrug i 2035.
Rul Mette Frederiksens stigninger i det offentlige forbrug tilbage udover det demografiske træk	-21,4	-3,5	-	Væksten i det offentlige forbrug (ekskl. afskrivninger og korrigeret for Covid-19 udgifter) opgøres fra 2019 til og med 2024. Det bemærkes, at den offentlige forbrugsvækst for 2024 er et skøn. Det bemærkes endvidere, at den del af løftet fra 2019 til 2024 udgøres af forsvarsudgifter, hvilket der ikke er korrigeret for. Det demografiske træk (opgjort i 2024-niveau) opgøres i samme periode. Forskellen svarer til 21,4 mia. kr. i 2035.
Afskaf seniorjobordningen	-0,3	0,0	-	Udgifter til seniorjobordningen udgøres af offentlige forbrugsudgifter i nationalregnskabet, da der bl.a. er tale om løn til offentligt ansatte. I skønnet indgår alene statslige og kommunale lønudgifter forbundet med personer ansat i seniorjob, dvs. eksklusive eventuel skat, tilbageløb og adfærdsvirkninger. Det bemærkes, at aktivitetsudviklingen på ordningen ikke er afspejlet.
Beløbsordningen sænkes til mindste overenskomstmæssige løn	-	-	-	Det bemærkes, at tiltaget ud over at øge beskæftigelsen også vil medføre en øget befolkning gennem merindvandring af international arbejdskraft og medfølgende familimedlemmer. En øget befolkning vil medføre et øget demografisk træk på offentligt forbrug.

Anm.: Finansministeriet har i svaret, i det omfang det har været muligt, vurderet de individuelle tiltag, der skønnes at have en betydning for det reale offentlige forbrug. Det betyder, at det alene er de individuelle tiltag, der vurderes at have karakter af offentligt forbrug i nationalregnskabsmæssig forstand, der er vurderet. Liberal Alliances 2035-plan indeholder ikke et saldomål i 2035, og det er derfor ikke muligt at foretage en samlet vurdering af planen og dermed opgøre betydningen for den højst mulige offentlige forbrugsvækst (det finanspolitiske råderum). En række tiltag i LA's 2035-plan indenfor skat, afgifter, indkomstoverførsler og øvrige udgifter samt finansiering vurderes derfor ikke. Finansministeriet har vurderet de udgiftsmæssige konsekvenser og opgjort nettoeffekten af de enkelte tiltag. Overskuddet opgjort i planen indgår derfor heller ikke i vurderingen. Det betyder endvidere, at der ikke er taget højde for afledte effekter, samt krydseffekter mellem de forskellige initiativer mv.

Kilde: 2030-planforløb: Grundlag for udgiftslofter 2027, august 2023 og egne beregninger.